TÍTOL 0. ANTECEDENTS I HISTÒRIA DASOCRÀTICA DEL BOSC

1. Àmbit legal

L'àmbit legal en torn al qual neix aquest projecte d'ordenació, està fonamentat en l'article 38 i 39 del Real Decret 1372/1986 del Reglament de Béns d'Entitats Locals i els articles 54 i 55 de la Llei 6/1988 Forestal de Catalunya, pel qual les entitats locals assumeixen la gestió de les seves forests, actuant l'administració forestal existent com a supervisora d'aquesta gestió.

Així doncs, l'ajuntament de Vall de Cardós es compromet a fer-se càrrec d'aquesta tasca mitjançant la redacció d'aquest Projecte d'Ordenació de la forest CUP 131 "Clots de Carbonera" i de la forest "Solanet i Obaga de Vinyes" de la seva titularitat. Per poder finançar aquest projecte, es va demanar la corresponent subvenció, del Pla de Desenvolupament Rural (PDR) de les anualitats 2005-2006 del Departament de Medi Ambient i Habitatge, juntament amb les altres forests que resten per ordenar en el terme municipal de Vall de Cardós.

Atorgada aquesta demanda, i concedida aquesta subvenció, i a l'empara del que disposen els art. 88.3 de la Ley de Bases de Régimen Local, el 279 del Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya i la disposició transitòria novena del Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, es va treure a concurs per procediment obert la realització d'aquesta ordenació, juntament amb les forests de Sellente, Clots de Carbonera i Solana de Cassibrós.

Seguint aquest procediment, es va concretar un plec de condicions i es van estudiar les diverses ofertes presentades per empreses especialitzades del sector forestal. Finalment, es va adjudicar la contractació de la redacció del següent POF a l'empresa, **Aixortà - Treballs Forestals**, representada per l'enginyer de forests Xavier Ródenas Mayor. Ha col·laborat en la seva redacció i inventari, l'empresa **Neret, Gestió i Serveis Ambientals**.

2. Plec de Clàusules Tècniques

L'ajuntament de Vall de Cardós, ha dictat tot un seguit de clàusules tècniques per a la contractació de la redacció dels projectes d'ordenació forestals dels seus boscos. D'igual forma, la Generalitat de Catalunya, va dictar a l'any 2002 un guió amb els continguts mínims que han de contemplar aquestes ordenacions. Aquest guió, és molt extens, i per tant no serà presentat en aquest apartat, tot i haver estat el principal document que ha marcat les pautes de realització d'aquest projecte juntament amb les clàusules de l'ajuntament. Aquest guió, per tant, és part de la bibliografia consultada.

Per altra banda, a l'**Annex**, es mostren les clàusules tècniques dictades per l'ajuntament de Vall de Cardós, què serveixen com a plec de condicions i què han caracteritzat aquest projecte.

3. Ordenacions i revisions anteriors

La forest CUP 173 "Cuco o el Puig" no ha estat ordenada anteriorment, i no consta que s'hagi fet cap pla dasocràtic ni de planificació forestal. Tot i que ha estat gestionada de forma comunal, ja que són boscos que tenen zones productores, i que s'ha tallat regularment des de fa temps.

Així doncs, es realitza aquesta ordenació sense cap referent anterior, més que les tallades fetes in situ, i els informes d'aquests últims anys, referents a les tallades realitzades per l'administració local.

4. Administració Forestal Comarcal

La seu de Medi Ambient a Sort, és l'encarregada de l'administració forestal comarcal. Per a realitzar aquesta tasca, el Departament de Medi Ambient i Habitatge, està representat per l'enginyer forestal comarcal en Carles Fañanas i Aguilera.

Aquesta administració, és la supervisora de tota la gestió forestal que realitzen els ajuntaments de la comarca. Igualment aquesta administració forestal, té la possibilitat de gestionar per si sola, tot tipus d'ajudes i de promoure tot tipus d'actuacions a nivell comarcal. En la taula resum del punt 10, s'han afegit alguns dels projectes que ha portat a terme, aquests últims anys, aquesta oficina.

5. Consell Comarcal

El Consell Comarcal, ha dut a terme la recuperació d'una part de la xarxa de camins que recorren la comarca del Pallars Sobirà. Aquesta xarxa de camins, són una oferta ferma d'itineraris a seguir pels visitants, amb senyalització indicativa (pintura i pals) i plànols de situació. Un d'aquests itineraris, recorre la Vall de Cardós, seguint el camí ral que recorria antigament la vall, passant per tots els pobles. Aquests itineraris no passen per les forests a estudiar, per tant, no seran analitzats.

6. ADF Mig Pallars

Al 1994, les entitats locals membres de l'Agrupació de Defensa Forestal Mig Pallars (Pallars Sobirà), a causa de la situació econòmica cada cop més desfavorable de les seves forests comunals i de l'ús pastoral d'aquestes, van decidir portar a terme en l'àmbit del Mig Pallars un estudi de la viabilitat de l'activitat forestal i ramadera. L'aportació principal d'aquest estudi va ser remarcar la conveniència de crear una oficina tècnica forestal a través de l'ADF Mig Pallars que estigués al servei de les entitats locals propietàries dels boscos comunals.

Aquesta oficina, mitjançant convenis de col·laboració amb cada entitat local, prestava a aquestes els serveis tècnics de redacció i gestió dels plans de millores i aprofitaments, tramitació i direcció de subvencions d'actuacions en l'àmbit del medi natural, promoció i creació d'activitats eco-turístiques.

L'activitat d'aquesta oficina, va crear tot un seguit de condicions socioeconòmiqes que va facilitar la creació del Parc Natural de l'Alt Pirineu. Un cop es va crear aquest Parc Natural, l'activitat de l'ADF Mig Pallars, ha disminuït, degut a que els ajuntaments que la formen, també formen part de la Junta Rectora del Parc Natural, i per tant, moltes de les coses que es plantejaven des d'aquesta oficina forestal, ara es tramiten mitjançant el Parc Natural.

7. Projecte LIFE "Pirineu Viu"

Durant els anys 1998 i 2001, l'ajuntament de Vall de Cardós fou soci del projecte LIFE "Pirineu viu" impulsat per l'ADF Mig Pallars. A través d'aquest projecte es realitzaren una sèrie d'iniciatives dins de l'àmbit de les seves forests amb l'objectiu d'impulsar una gestió forestal adaptada als temps actuals, en la qual es potencia la multifuncinalitat del bosc. Entre aquestes iniciatives cal destacar:

- Fer compatible l'aprofitament del bosc amb la preservació del patrimoni forestal singular, mitjançant el respecte dels sectors de bosc madur i dels arbres singulars presents en els aprofitaments fusters duts a terme al bosc.
- La participació de les administracions en la dotació de recursos i de la societat en la compensació de costos generats per la preservació dels boscos, a través de l'esponsorització privada de reserves forestals de boscos madurs i l'apadrinament d'arbres singulars.
- La integració d'iniciatives locals en el projecte i la implicació dels agents socials (administració forestal, entitats locals..) i econòmics (empreses fustaneres, turístiques, hosteleria i comerç) de la comarca en la valorització d'aquest patrimoni, en la dotació d'infraestructures i la creació d'ofertes didàctico-turístiques.
- L'aposta per part dels municipis gestors de certificar ecològicament la seva fusta, per a demostrar la gestió sostenible dels seus boscos. Aquesta aposta inclou els dos tipus de certificació, tant la FSC com la PEFC.

El projecte "LIFE Pirineu Viu", va generar tot un seguit d'estudis i projectes més petits, que cal tenir en compte per a la redacció del projecte d'ordenació forestal d'aquesta forest, i per a la posterior gestió que es realitza sobre el territori. Alguns d'aquests estudis i projectes queden recollits en la següent taula:

Taula 0.7. Antecedents documentals generats pel LIFE. **Font**: Pròpia

Títol antecedent	Any	Autor	Estat
Estudi de viabilitat de les activitats forestals i ramaderes dins l'àmbit territorial de l'AdF Mig Pallars	1996	ECAFIR Generalitat de Catalunya	Disponible (ADF Mig Pallars)
Projecte Life- Medi ambient " Pirineu Viu". Projecte de demostració dels valors del patrimoni forestal singular per l'implicació dels agents social i econòmics en la gestió forestal, sostenible i plurifuncional. AdF Mig	1997	ADF Mig Pallars	Disponible (ADF Mig Pallars)
Bases per a la zonificació d'usos i l'inventari d'elements d'interès pel disseny del circuit forestal de demostració al Bosc de Virós (CUP 115 i 116), al terme municipal d'Alins de Vallferrera	2000	Montané, F Universitat de Lleida	Disponible (ADF Mig Pallars)
Catàleg de patrocini projecte LIFE "Pirineu Viu"	2001	ADF Mig Pallars	Editat per la Comissió Europea
Disseny i Maquetació dels Itineraris Forestals d'Interpretació de la Vall d'Estaon	2001	Ródenas, X ADF Mig Pallars	Disponible (ADF Mig Pallars)
Arbres Singulars del Mig Pallars: Inventari, Valoració i Conservació	2002	Palau, J ADF Mig Pallars	Disponible (Oficina Forestal ADF Mig Pallars)
Boscos madurs del Pirineu, un patrimoni a conservar. Reptes de conservació i aportacions des del projecte LIFE "Pirineu Viu".	2002	Garriga M,Palau, J. ADF MigPallars	Editat per Fundació Territori i Paisatge
Patologías Forestales en el Mig Pallars	2002	Colinas, C Casamayor, MC CTF de Catalunya	Disponible (ADF Mig Pallars)
Projecte d'Ordenació Forestal Virós Araós	2002	Ivars, A, Garriga, M, Palau, J, Pou, A Ródenas, X	Disponible (ADF Mig Pallars)
Projecte d'Ordenació Forestal Virós Ainet de Besan	2002	Ivars, A, Garriga, M, Palau, J, Pou, A Ródenas, X	Disponible (ADF Mig Pallars)
Plan de Conservación y Mejora de la Biodiversidad Forestal del Mig Pallars (Pirineo de Lleida)	2002	Palau, J Martínez, R Pou, A MUGA	Disponible (ADF Mig Pallars)
Itineraris Forestals "Pirineu Viu", projecte- LIFE "Pirineu Viu".	2003	Garriga M, Ródenas X. ADF Mig Pallars	Editat per la Diputació de Lleida

8. Parc Natural de l'Alt Pirineu

L'any 2003 es va crear el Parc Natural de l'Alt Pirineu, fruit de la herència i el treball realitzat per tots aquests organismes descrits anteriorment, que han tingut una incidència molt important sobre el territori.

L'extensió del Parc és de 69.850 ha, és el Parc Natural més gran de tota Catalunya, i en les seves serralades, s'hi localitzen les majors alçades del territori català. Està format per un total de 15 municipis de dos comarques diferents (**Pallars Sobirà**: Alins, Alt Àneu, Esterri d'Àneu, Esterri de Cardós, Farrera, la Guingueta d'Àneu, Lladorre, Llavorsí, Rialp, Soriguera, Sort, Tírvia, Vall de Cardós. **Alt Urgell**: Montferrer i Castellbó, i les Valls de Valira).

El Parc es va crear mitjançant el Decret 194/2003, d'1 d'agost, de declaració del Parc Natural de l'Alt Pirineu (DOGC num. 3943 de 8/8/2003). L'organisme gestor d'aquest parc, és el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, concretament, el Servei de Parcs de la Direcció General de Boscos i Biodiversitat.

La complexitat orogràfica, l'extensió, la diversitat paisatgística i l'amplitud altitudinal permeten l'existència de mostres molt variades i riques de les estructures geològiques, els ecosistemes, els hàbitats i les comunitats vegetals, les espècies i els paisatges del Pirineu axial català.

La doble condició d'espai d'alt valor natural i alhora escenari d'uns aprofitaments que tradicionalment han contribuït a modelar el paisatge i a crear i conservar aquests valors ha fet que es consideri que la figura de Parc Natural és la que millor pot garantir la protecció dels valors naturals i culturals inclosos en el seu àmbit i l'establiment d'un règim d'ordenació i de gestió adreçat al desenvolupament sostenible d'aquest territori.

El coneixement de tots aquests aspectes culturals, socials i econòmics serà bàsic, no només per orientar la correcta gestió del Parc Natural, sinó en tant que són, en ells mateixos, un objectiu de conservació, promoció i divulgació.

9. Reserva Nacional de Caça

La Reserva Nacional de Caça es va crear per Llei l'any 1966 destinada, principalment, a regular l'aprofitament cinegètic de l'isard. La seva superfície és de 106.661 ha. Inclou quatre comarques: Pallars Sobirà, Vall d'Aran, Alta Ribagorça i Alt Urgell.

La forest estudiada, està dins de la Reserva Nacional de Caça. Aquest organisme té la competència de la gestió cinegètica. Per tant, en aquesta ordenació no es plantejaran més que aspectes descriptius.

10. Altres estudis antecedents

Tot seguit es mostra una taula amb alguns dels projectes i treballs que s'han portat a terme dins de l'àmbit d'actuació o pròxims a la forest CUP 173 "Cuco o el Puig". I que per tant, són antecedents interessants per tenir en compte a l'hora de realitzar qualsevol actuació sobre el medi:

Taula 0.10. Antecedents documentals a la forest ordenada. **Font**: Pròpia

Any	Projecte	Autor
Juliol 1996	Mètodes de producció agrària compatibles amb la protecció de zones d'alta muntanya. Espai PEIN: Capçaleres de les Nogueres de Vallferrera i de Cardós	Ecafir, SL
Desembre 2001	Camí de Ribera a Cassibrós per la Solana. TM Vall de Cardós.	Carles Fañanas
2001	Escullera pista forestal Anas. TM Vall de Cardós.	Carles Fañanas
2002	Realització de l'escullera pista forestal Anas	Forestal Catalana SA
Maig 2002	Proyecto de corrección hidrológico forestal del barranco de Borente en el T.M. de Vall de Cardós	Judith Bernal Rodríguez, Generalitat de Catalunya, DARP i Ministerio de Medio Ambiente.
Febrer 2001	Restauració de l'escombrera del Barranc dels Comunals al TM de Ribera de Cardós	Marc Guillén i Casal i Cervos SA
Juny 2003	Projecte d'Ordenació de les forests CUP 140 "Canal Gallinera" de Ginestarre i CUP 141 "Sarredo - Manyanero" d'Esterri de Cardós.	Serveis Forestals de l'Alt Pirineu
Agost 2004	Projecte d'Ordenació Forestal "Selva i Serra" CUP 133 d'Anas. TM de Vall de Cardós.	Aixortà – Treballs Forestals
Agost 2004	Projecte d'Ordenació Forestal "Estabello i Borente" CUP 172 i 174. TM Vall de Cardós.	Aixortà – Treballs Forestals
Desembre 2005	Projecte d'Ordenació Forestal d'Escaló, Estaron i Aidí, L-1.104, L-1.103 i L-1.102, propietat de la Generalitat de Catalunya.	Forestal Catalana SA i Neret, Gestió i Serveis Ambientals